

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

RPO-543260-II/06/MK/ PTa

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Warszawa, 28.03.2013

Pan

Adw. Andrzej Zwara

Prezes

Naczelnej Rady Adwokackiej

*Kucharski
Rehl
Rebini*

Szanowny Panie Prezecie

Uprzejmie pragnę poinformować, iż w zainteresowaniu Rzecznika Praw Obywatelskich pozostaje problematyka dotycząca dostępu osoby zatrzymanej procesowo - przed przedstawieniem jej zarzutów - do pomocy adwokata z urzędu, w sytuacji, kiedy osoby takiej nie stać na pokrycie z własnych środków pomocy adwokata. W przekonaniu Rzecznika Praw Obywatelskich, mimo, że nie powinno budzić wątpliwości, że prawo zatrzymanego do kontaktu z adwokatem określone w art. 245 § 1 K. p. k. stanowi realizację na poziomie ustawy konstytucyjnego prawa do obrony, to na gruncie procedury karnej brak jest skutecznych rozwiązań w zakresie przyznania zatrzymanemu prawa do pomocy prawnej z urzędu.

W tym stanie rzeczy, Rzecznik zwrócił się w dniu 15 stycznia 2013 r. do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o ustosunkowanie się do omawianej problematyki. Minister Sprawiedliwości w odpowiedzi z dnia 8 lutego 2013 r. (DPK-I-072-1/13/3) stwierdził, że w jego ocenie brak dostatecznych podstaw do przyjęcia, że w systemie polskiego prawa karnego procesowego, osoba zatrzymana w trybie art. 244 K.p.k. pozbawiona jest dostępu do pomocy prawnej świadczonej z urzędu, bądź też nie może ona efektywnie skorzystać z przysługujących jej

uprawnień. Minister Sprawiedliwości w szczególności wskazał, że zatrzymany procesowo - jako uczestnik postępowania karnego, niebędący jego stroną, może na podstawie art. 87 § 2 K.p.k. ustanowić pełnomocnika, a w trybie art. 78 § 1 K.p.k. w związku z art. 88 zd. drugie K.p.k. wystąpić o wyznaczenie mu pełnomocnika z urzędu. Zdaniem Ministra, należy przyjąć, że - po wykazaniu okoliczności wskazanych w art. 78 § 1 K.p.k. - prezes sądu ma obowiązek wyznaczyć takiej osobie pełnomocnika z urzędu. O uprawnieniu zatrzymanego do wystąpienia o ustanowienie pełnomocnika z urzędu organ powinien go pouczyć na podstawie art. 16 § 2 K.p.k.

W przekonaniu Rzecznika Praw Obywatelskich, przedstawionego w niniejszym piśmie problemu, nie rozwiązują jednakże regulacje przyjęte w art. 87 § 2 K.p.k. w zw. z art. 88 K.p.k., w zakresie, w jakim odnoszą się do kwestii wyznaczania pełnomocnika z urzędu.

Mając na względzie okoliczność, że wskazana w niniejszym piśmie problematyka pozostaje nadal w zainteresowaniu Rzecznika Praw Obywatelskich, zwracam się z uprzejmą prośbą o przedstawienie przez Naczelną Radę Adwokacką oceny funkcjonowania w praktyce przedstawionego w niniejszym piśmie zagadnienia. Stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej w tym przedmiocie byłoby cenne dla Rzecznika i mogłoby stanowić asumpt do podjęcia ewentualnych, dalszych działań w tej sprawie.

Z poważaniem

